

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
„AGRO-CASCO”**

Rodzaj informacji	Jednostka redakcyjna
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	<p align="center">§ 8 -10</p> <p align="center">§ 13</p> <p align="center">§ 14</p> <p align="center">§ 16</p>
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.	<p align="center">§ 6</p> <p align="center">§ 7</p>

I. Postanowienia ogólne

§ 1

- Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia „AGRO-CASCO”, zwane dalej **OWU**, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia maszyn rolniczych zawieranych przez Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, zwane dalej **Towarzystwem**, z osobami fizycznymi, zwanymi dalej **Ubezpieczającymi**.
- Ubezpieczonym w umowach zawieranych na podstawie niniejszych OWU może być tylko osoba fizyczna będąca posiadaczem lub współposiadaczem gospodarstwa rolnego.
- Do umowy ubezpieczenia mogą zostać wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, o ile nie pozostają one w sprzeczności z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.
- Wprowadzenie do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych, zgodnie z ust. 3, wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
- Towarzystwo jest zobowiązane przedstawić Ubezpieczającemu różnicę pomiędzy treścią umowy ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej,

przed zawarciem umowy. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku, Towarzystwo nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Postanowienia niniejszego ust. 5 nie mają zastosowania do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.

Definicje

§ 2

- Przez użyte w OWU określenia rozumie się:
 - awaria maszyny rolniczej** – wynikające z przyczyny wewnętrznej, nagłe i nieprzewidziane zatrzymanie funkcjonowania lub uszkodzenie maszyny rolniczej;
 - deszcz nawalny** – opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, którego wystąpienie w miejscu szkody ustala IMiGW (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej); w przypadku braku ustalenia przez stację pomiarową IMiGW na terenie obejmującym miejsce powstania szkody, fakt wystąpienia deszczu nawalnego ustala się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania;

- 3) **dokument ubezpieczenia** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia, wydany w formie polisy lub innego dokumentu;
- 4) **działanie ognia** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
- 5) **fala naddźwiękowa** – fala naddźwiękowa wywołana przez samolot przekraczający barierę dźwięku;
- 6) **gospodarstwo rolne** – obszar użytków rolnych, gruntów pod stawami oraz sklasyfikowanych jako użytki rolne gruntów pod zabudowaniami, przekraczający łącznie powierzchnię 1,0 ha, jeżeli podlega on w całości lub części opodatkowaniu podatkiem rolnym, a także obszar takich użytków i gruntów, niezależnie od jego powierzchni, jeżeli jest prowadzona na nim produkcja rolna, stanowiąca dział specjalny w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 7) **grad** – opad atmosferyczny w postaci bryłek lodu;
- 8) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane huraganem wówczas, gdy w miejscu powstania szkody działanie huraganu zostało potwierdzone przez IMiGW (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej), a w przypadku braku możliwości uzyskania takiego potwierdzenia – gdy na działanie huraganu wskazuje rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w najbliższym sąsiedztwie;
- 9) **klódka wielozastawkowa** – klódka, której klucz posiada minimum dwa żłobienia prostopadłe do trzonu;
- 10) **kradzież z włamaniem** – dokonanie lub usiłowanie dokonania zaboru ubezpieczonej maszyny rolniczej, jej części lub wyposażenia z pomieszczenia zamkniętego, po usunięciu siłą zabezpieczenia lub po otwarciu wejścia kluczem oryginalnym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem z innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku;
- 11) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie ze zboczy górskich lub falistych: mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota;
- 12) **maszyny rolnicze** – wymienione we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia pojazdy, maszyny służące do produkcji rolnej lub prowadzenia gospodarstwa rolnego, o których mowa w § 4;
- 13) **odszkodowanie** – świadczenie pieniężne przysługujące Ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia, ustalone według niniejszych OWU i umowy ubezpieczenia;
- 14) **pojazd samochodowy** – pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia jazdę z prędkością przekraczającą 25 km/h; określenie to nie obejmuje ciągnika rolniczego;
- 15) **powódź** – zalanie terenu w następstwie podniesienia wody w korytach wód płynących i stojących;
- 16) **pomieszczenie zamknięte** – pomieszczenie zamknięte do którego dostęp zabezpieczony jest poprzez drzwi wyposażone w co najmniej jeden atestowany zamek wielozastawkowy lub jedną atestowaną klódkę wielozastawkową;
- 17) **rabunek** – dokonanie lub usiłowanie dokonania zaboru ubezpieczonej maszyny rolniczej, jej części lub wyposażenia standardowego:
 - a) z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia wobec Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym albo z doprowadzeniem tych osób do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
 - b) przez sprawcę, który z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia wobec osoby posiadającej klucze do pomieszczenia zamkniętego zmusił tę osobę do jego otworzenia,
 - c) poprzez przywłaszczenie lub wyłudzenie z użyciem podstępstwa wobec osób małoletnich, niedoświadczonych;
- 18) **stan nietrzeźwości** – stan, w którym zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość lub zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość;
- 19) **stan po spożyciu alkoholu** – stan, w którym zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do stężenia od 0,2 do 0,5 promila alkoholu lub zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza wynosi lub prowadzi do stężenia od 0,1 mg do 0,25 mg;
- 20) **suma ubezpieczenia** – deklarowana przez Ubezpieczającego we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, kwota ustalona w umowie ubezpieczenia, która powinna odpowiadać wartości rynkowej ubezpieczonej maszyny rolniczej, stanowiąca jednocześnie górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa za wszystkie szkody powstałe w ubezpieczonej maszynie rolniczej w okresie ubezpieczenia. W przypadku ubezpieczenia więcej niż jednej maszyny rolniczej suma ubezpieczenia ustalana jest osobno dla każdej z ubezpieczonych maszyn;
- 21) **szkoda całkowita** – szkoda polegająca na zniszczeniu lub uszkodzeniu maszyny rolniczej w takim stopniu, że przewidywane koszty jej naprawy przekraczają 70% wartości rynkowej maszyny w dniu powstania szkody albo utracie ubezpieczonej maszyny rolniczej wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku;
- 22) **szkoda częściowa** – szkoda polegająca na uszkodzeniu maszyny rolniczej w stopniu, który umożliwia jej naprawę, a koszty jej naprawienia nie przekraczają 70% wartości rynkowej maszyny w dniu powstania szkody;
- 23) **tąpnięcie** – wstrząs podziemny, spowodowany pęknięciem skał, wywołany naruszeniem równowagi sił w tych skałach;
- 24) **teren zalewowy** – obszar:
 - a) bezpośredniego zagrożenia powodzią umiejscowiony pomiędzy wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu, a także w strefie wybrzeża morskiego lub strefie przepływów wzebrań powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, lub
 - b) w którym w okresie ostatnich 5 lat, licząc od daty sporządzenia wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia wystąpiła powódź;
- 25) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna zawierająca z Towarzystwem umowę ubezpieczenia;
- 26) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna będąca posiadaczem lub współposiadaczem gospodarstwa rolnego, posiadająca ubezpieczone maszyny rolnicze na podstawie następujących tytułów prawnych: prawa własności, umowy leasingu, umowy najmu, umowy dzierżawy lub innej umowy cywilnoprawnej;
- 27) **udział własny** – ustalona w OWU wartość kwotowa lub procentowa, pomniejszająca wysokość odszkodowania wypłacanego przez Towarzystwo;
- 28) **wartość nowa** – wartość odpowiadająca kosztom nabycia takiej samej maszyny rolniczej, w przypadku braku możliwości nabycia takiej samej maszyny rolniczej wartość nową określa się według ceny nabycia maszyny rolniczej o zbliżonych parametrach technicznych lub użytkowych;
- 29) **wartość rynkowa** – wartość jaką w celu uzyskania w danym momencie maszyny rolniczej nabywca musiałby w warunkach uczciwej konkurencji zapłacić niezależnemu dostawcy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wartość rynkową maszyn rolniczych w stanie nieuszkodzonym ustala się na podstawie cen transakcyjnych maszyn rolniczych o najbardziej zbliżonych parametrach technicznych i użytkowych;
- 30) **wartość rzeczywista** – wartość nowa pomniejszona o wartość wynikającą z zużycia technicznego ubezpieczonej maszyny rolniczej;
- 31) **wyposażenie standardowe** – sprzęt i urządzenia trwale zamontowane przez producenta lub generalnego importera ubezpieczonej maszyny rolniczej do Rzeczypospolitej Polskiej;
- 32) **wyposażenie dodatkowe** – sprzęt i urządzenia trwale zamontowane w / na ubezpieczonej maszynie rolniczej, inne niż wyposażenie standardowe;
- 33) **zamek wielozastawkowy** – zamek, którego klucz posiada co najmniej dwa żłobienia prostopadłe do trzonu;
- 34) **zużycie techniczne** – miara trwałej utraty wartości ubezpieczonej maszyny rolniczej będąca wynikiem zmniejszania się jej potencjału ekonomicznego i eksploatacyjnego.

Roczne zużycie techniczne maszyny rolniczej ustala się zgodnie z poniższą tabelą:

Rodzaj ubezpieczonej maszyny rolniczej	Stopień rocznego zużycia technicznego (%)
agregaty uprawowe	7%
brony	5%
ciągniki rolnicze	6%
glebogryzarki	10%
kombajny rolnicze	5%
kultywatory	9%
kosiarki	12%
ładowarki rolnicze	7%
opryskiwacze	8%
owijarki	8%
pługi	7%
prasy zbierające i kostkujące	7%
przetrzęsacze	7%
przyczepy i naczepy	8%
rozzutniki	10%
sadzarki	10%
siewniki	8%
sieczkarnie polowe	6%
Pozostałe maszyny rolnicze	10%

Przy czym w razie:

- ustalenia stopnia zużycia technicznego ubezpieczonej maszyny rolniczej na poziomie co najmniej 80%, dalszego zużycia technicznego nie uwzględnia się,
 - braku możliwości ustalenia przez Towarzystwo stopnia zużycia technicznego wobec nieudokumentowania przez Ubezpieczonego wieku ubezpieczonej maszyny rolniczej, przyjmuje się, że zużycie techniczne wynosi 80%.
2. Nagłówki użyte na początku niektórych paragrafów OWU służą jedynie przejrzystości tekstu i nie mają wpływu na interpretację postanowień OWU.

Umowa ubezpieczenia

§ 3

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy, chyba że umówiono się inaczej.
- Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia złożonego przez Ubezpieczającego.
- Zawarcie umowy Towarzystwo potwierdza dokumentem ubezpieczenia.
- Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na rzecz osoby fizycznej, imiennie wskazanej we wniosku o zawarcie umowy jako Ubezpieczonego.
- Ubezpieczony może żądać by Towarzystwo udzieliło mu informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz o ogólnych warunkach ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.
- Towarzystwo ma roszczenie o zapłatę składki wyłącznie do Ubezpieczającego.
- Towarzystwo może podnieść zarzuty, które mają wpływ na odpowiedzialność z umowy ubezpieczenia, zarówno wobec Ubezpieczającego, jak i Ubezpieczonego.

II. Przedmiot i zakres ubezpieczenia.

§ 4

- Przedmiotem ubezpieczenia w umowach zawieranych na podstawie niniejszych OWU, są wskazane we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia maszyny rolnicze będące w posiadaniu Ubezpieczonego.
- Przedmiotem ubezpieczenia w umowach zawieranych na podstawie niniejszych OWU mogą być następujące maszyny rolnicze:
 - 1) agregaty uprawowe;
 - 2) brony;
 - 3) ciągniki rolnicze;

- 4) glebogryzarki;
- 5) kombajny rolnicze;
- 6) kultywatory;
- 7) kosiarki;
- 8) ładowarki rolnicze;
- 9) opryskiwacze;
- 10) owijarki;
- 11) pługi;
- 12) prasy zbierające i kostkujące;
- 13) przetrzęsacze;
- 14) przyczepy i naczepy;
- 15) rozrzutniki;
- 16) sadzarki;
- 17) siewniki;
- 18) sieczkarnie polowe;
- 19) inne środki transportowe bez własnego napędu.

3. Za zgodą Centrali Towarzystwa ubezpieczeniem mogą zostać objęte również inne niewymienione w ust. 2 maszyny rolnicze.
4. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest również wyposażenie standardowe maszyny rolniczej.
5. Przedmiotem ubezpieczenia w umowach zawieranych na podstawie niniejszych OWU nie mogą być:
 - 1) maszyny leśne;
 - 2) maszyny rolnicze eksploatowane przez okres dłuższy niż 25 lat;
 - 3) maszyny rolnicze wpisane do rejestru zabytków lub znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, a także maszyny wpisane do inwentarza muzealiów;
 - 4) maszyny rolnicze wykonane lub złożone poza fabrycznym miejscem ich montażu (tzw. składaki);
 - 5) maszyny rolnicze wykonane systemem gospodarczym (tzw. samy);
 - 6) pojazdy samochodowe;
 - 7) pojazdy typu „quad”;
 - 8) wózki widłowe.

Zakres ubezpieczenia

§ 5

- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody majątkowe powstałe we wskazanych we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia maszynach rolniczych w bezpośrednim następstwie następujących zdarzeń losowych:
 - 1) deszczu nawalnego;
 - 2) działania ognia;
 - 3) fali naddźwiękowej;
 - 4) gradu;
 - 5) huraganu;
 - 6) lawiny;
 - 7) pioruna;
 - 8) powodzi;
 - 9) tąpnięcia;
 - 10) trzęsienia ziemi;
 - 11) upadku drzew;
 - 12) zapadania się ziemi (z wyjątkiem szkód górniczych).
- Za zapłatą dodatkową składki i złożeniem oświadczenia na wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia, ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie niniejszych OWU obejmuje również szkody powstałe w wyniku:
 - 1) kradzieży z włamaniem lub rabunku;
 - 2) zderzenia maszyny rolniczej z osobą, inną maszyną rolniczą, pojazdem lub zwierzęciem.
- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie udzielania przez Towarzystwo ochrony ubezpieczeniowej.
- W przypadku szkód w ciągnikach rolniczych, w których została dokonana naprawa wynikająca ze zdarzenia powodującego odpowiedzialność Towarzystwa z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia Towarzystwo pokrywa koszty dodatkowego badania technicznego.

5. W granicach sumy ubezpieczenia Towarzystwo zwraca koszty wynikłe z zastosowania środków użytych w celu ratowania ubezpieczonych maszyn rolniczych oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.

Wyłączenia odpowiedzialności Towarzystwa

§ 6

1. Towarzystwo nie odpowiada za szkody:
- 1) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym;
 - 2) wyrządzone przez Ubezpieczonego wskutek rażącego niedbalstwa, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
 - 3) powstałe na skutek użytkowania maszyn rolniczych przez Ubezpieczonego lub osoby przez niego upoważnione do korzystania z maszyny rolniczej, o ile Ubezpieczony lub osoby przez niego upoważnione nie posiadają wymaganych uprawnień, chyba że fakt nieposiadania wymaganych uprawnień nie miał wpływu na powstanie lub rozmiar szkody (związek przyczynowy);
 - 4) powstałe na skutek użytkowania maszyn rolniczych przez Ubezpieczonego lub osoby przez niego upoważnione do korzystania z maszyny rolniczej, o ile Ubezpieczony lub osoby przez niego upoważnione znajdowały się:
 - a) w stanie nietrzeźwości,
 - b) w stanie po spożyciu alkoholu,
 - c) pod wpływem narkotyków,
 - d) pod wpływem środków psychotropowych,
 - e) pod wpływem środków zastępczych w rozumieniu ustawy z dnia 29 listopada 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że stan ten nie miał wpływu na zakres i powstanie szkody (związek przyczynowy);
 - 5) powstałe wskutek użycia ubezpieczonej maszyny rolniczej jako narzędzia przestępstwa przez Ubezpieczonego lub osoby przez niego upoważnione do korzystania z maszyny rolniczej;
 - 6) powstałe na skutek użytkowania ubezpieczonej maszyny rolniczej niezgodnie z jej przeznaczeniem;
 - 7) powstałe na skutek użycia ubezpieczonej maszyny rolniczej w sposób niezgodny z zasadami zawartymi w instrukcji jej obsługi;
 - 8) powstałe na skutek awarii ubezpieczonej maszyny rolniczej;
 - 9) powstałe na skutek zużycia eksploatacyjnego ubezpieczonej maszyny rolniczej, w szczególności na skutek zużycia adhezyjnego, cieplnego, ściernego i zmęczeniowego;
 - 10) powstałe na skutek kawitacji, korozji, utleniania, zawilgocenia maszyny rolniczej (chyba że zawilgocenie powstało na skutek powodzi);
 - 11) powstałe na skutek niewłaściwych napraw i konserwacji, montażu, demontażu ubezpieczonej maszyny rolniczej;
 - 12) powstałe na skutek powodzi w razie przechowywania ubezpieczonej maszyny rolniczej na terenie zalewowym;
 - 13) polegające na uszkodzeniu silnika ubezpieczonej maszyny wskutek zassania wody podczas jego pracy lub próby uruchomienia silnika w warunkach stwarzających takie zagrożenie;
 - 14) powstałe w wyniku niewłaściwego doboru paliwa, płynów, materiałów eksploatacyjnych;
 - 15) polegające na spadku wartości handlowej ubezpieczonej maszyny rolniczej;
 - 16) do naprawienia których zobowiązany jest inny podmiot w ramach gwarancji lub na podstawie rękojmi za wady fizyczne maszyn rolniczych;
 - 17) powstałe w elementach uszkodzonych i nienaprawionych przed objęciem maszyny rolniczej ochroną ubezpieczeniową;
 - 18) polegające na zniszczeniu lub uszkodzeniu ogumienia, chyba że zniszczenie lub uszkodzenie ogumienia wynika z działania osób trzecich lub szkoda w ogumieniu zaistniała wskutek zniszczenia lub uszkodzenia ubezpieczonej maszyny rolniczej, objętych ochroną ubezpieczeniową;

- 19) powstałe wskutek kradzieży (nie kwalifikowanej jako kradzież z włamaniem lub rabunkiem) ubezpieczonej maszyny rolniczej;
- 20) powstałe na skutek szkód górniczych;
- 21) powstałe na skutek działań wojennych lub bojowych, wojny domowej, terroryzmu, w akcjach protestacyjnych lub blokadach dróg, a także powstałe podczas obowiązkowego świadczenia usług na rzecz wojska lub policji;
- 22) powstałe na skutek oddania maszyn rolniczych do sprzedaży komisowej;
- 23) w wyposażeniu dodatkowym;
- 24) powstałe wskutek działania gryzoni lub ptaków, nie kwalifikowanego jako zderzenie z ubezpieczoną maszyną;
- 25) których wysokość nie przekracza 200 zł.

Suma ubezpieczenia

§ 7

1. Suma ubezpieczenia jest ustalana indywidualnie dla każdej maszyny rolniczej na podstawie deklaracji Ubezpieczającego znajdującej się we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.
2. Suma ubezpieczenia dla wszystkich zgłoszonych do ubezpieczenia maszyn rolniczych nie może przekraczać kwoty 200.000 (dwieście tysięcy) zł, a w odniesieniu do jednej ubezpieczonej maszyny rolniczej nie może przekraczać 100.000 (sto tysięcy) zł - chyba że wyrazi na to zgodę Centrala Towarzystwa.
3. Jeżeli Ubezpieczonemu przysługuje prawo do odliczenia w całości lub w części podatku od towarów lub usług (VAT) naliczonego przy nabyciu ubezpieczonego pojazdu, suma ubezpieczenia powinna być określona w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu pomniejszonej o podatek VAT, podlegający odliczeniu w całości lub w części.
4. Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo pomniejszeniu o równowartość wypłaconych Ubezpieczonemu odszkodowań, aż do całkowitego jej wyczerpania.

Ustalenie odszkodowania

§ 8

1. W przypadku powstania szkody odszkodowanie ustala się w złotych polskich, zgodnie z warunkami zawartej umowy ubezpieczenia.
2. Wysokość odszkodowania nie może być wyższa od poniesionej szkody oraz sumy ubezpieczenia.
3. Jeżeli suma ubezpieczenia dla danej maszyny rolniczej została określona w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu pomniejszonej o podatek VAT, należne odszkodowanie nie obejmuje podatku VAT w takiej proporcji w jakiej podlegał on odliczeniu przy ustalaniu sumy ubezpieczenia.
4. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się:
 - 1) wartości kolekcjonerskiej;
 - 2) wartości historycznej;
 - 3) wartości zabytkowej;
 - 4) wartości sentymentalnej.
5. W przypadku uszkodzenia maszyny rolniczej w taki sposób, że wysokość przewidywanych kosztów jej naprawy obliczonych zgodnie z § 9 nie przekracza 70% wartości rynkowej maszyny rolniczej w dniu powstania szkody, wysokość odszkodowania ustala się jako koszt jej naprawy obliczony na podstawie § 9, z pomniejszeniem o udział własny.
6. W sytuacji zniszczenia lub uszkodzenia maszyny rolniczej w taki sposób, że przewidywana wysokość kosztów jej naprawy, obliczonych zgodnie z § 9, przekracza 70% wartości rynkowej maszyny rolniczej w dniu powstania szkody, wysokość odszkodowania ustala się zgodnie z postanowieniami § 10, z pomniejszeniem o udział własny.
7. W sytuacji utraty ubezpieczonej maszyny rolniczej wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku wysokość odszkodowania ustala się zgodnie z postanowieniami § 10, z pomniejszeniem o udział własny.
8. Wobec niemożności ustalenia wartości rynkowej ubezpieczonej maszyny rolniczej, o której mowa w § 5-6 niniejszego paragrafu, wartość rynkową

ustala się według wartości rzeczywistej ubezpieczonej maszyny rolniczej jako wartość nową pomniejszoną o wartość wynikającą z zużycia technicznego ubezpieczonej maszyny rolniczej.

9. Wysokość odszkodowania pomniejsza się o udział własny w wysokości 15% należnego odszkodowania.

Szkoda częściowa

§ 9

1. Wysokość kosztów naprawy maszyny rolniczej ustala się na podstawie:
 - 1) średniego poziomu stawki 1 roboczogodziny ustalonej w oparciu o średnie ceny usług w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego;
 - 2) cen części alternatywnych zakwalifikowanych do wymiany, co do których producent zaświadcza że są one takiej samej jakości, co części stosowane do montażu maszyny rolniczej przez jej producenta, a w razie gdyby części o których mowa powyżej nie były dostępne koszt naprawy ustala się na podstawie cen części oryginalnych tj. części produkowanych zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi ustalonymi przez producenta maszyny rolniczej, rekomendowanych przez producenta tej maszyny i dystrybuowanych w autoryzowanych punktach sprzedaży;
 - 3) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta maszyny rolniczej, a w razie ich braku szacunkowej ilości roboczogodzin niezbędnych do dokonania naprawy zgodnej z technologią producenta maszyny rolniczej.
2. W przypadku ustalania kosztu naprawy na podstawie cen części oryginalnych, o których mowa w ust 1 pkt 2), koszt części ustala się z pomniejszeniem o zużycie eksploatacyjne, w zależności od wieku ubezpieczonej maszyny rolniczej, zgodnie z poniższymi wskaźnikami:

Wiek maszyny rolniczej	Zużycie eksploatacyjne w % wartości części
	zakwalifikowanych do wymiany
0 – 3 lat	–
4 – 8 lat	30%
9 – 15 lat	50%
powyżej 16 lat	70%

Jeżeli w okresie eksploatacji maszyny rolniczej dokonano wymiany części (zespołów) udokumentowanej oryginałami rachunków, pomniejszenie cen tych części ustala się indywidualnie z uwzględnieniem okresu ich użytkowania.

3. Przy ustalaniu wysokości kosztów naprawy nie uwzględnia się:
 - 1) kosztów zamówienia i dostarczenia części zamiennych;
 - 2) kosztów dostarczenia maszyny rolniczej do warsztatu naprawczego i jej odbioru.

Szkoda całkowita

§ 10

1. Z zastrzeżeniem ust. 3, w przypadku powstania szkody całkowitej polegającej na zniszczeniu lub uszkodzeniu maszyny rolniczej odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wartości rynkowej maszyny rolniczej w stanie nieuszkodzonej w dniu powstania szkody pomniejszonej o wartość pozostałości.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3, w przypadku powstania szkody całkowitej polegającej na utracie ubezpieczonej maszyny rolniczej wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wartości rynkowej maszyny rolniczej w dniu powstania szkody (bez pomniejszenia o wartość pozostałości).
3. W przypadku braku możliwości ustalenia wartości rynkowej maszyny rolniczej, jej wartość ustala się jako wartość nową pomniejszoną o zużycie techniczne oraz wartość pozostałości (w przypadku kradzieży

z włamaniem lub rabunku bez uwzględnienia wartości pozostałości), obliczone na dzień powstania szkody.

4. Wartość pozostałości powinna odpowiadać ich wartości rynkowej i jest ustalana indywidualnie z uwzględnieniem charakteru i zakresu uszkodzeń ubezpieczonej maszyny rolniczej.

Okres ponoszenia odpowiedzialności przez Towarzystwo

§ 11

1. Towarzystwo ponosi odpowiedzialność z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia począwszy od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, wskazanego w dokumencie ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Na wniosek Ubezpieczającego Towarzystwo może przyjąć odpowiedzialność z chwilą wystawienia dokumentu ubezpieczenia, przed zapłatą składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty.
3. W przypadku, gdy Towarzystwo ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia, Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność.

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

§ 12

1. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu w przypadku:
 - 1) wyczerpania sumy ubezpieczenia dla zgłoszonych do ubezpieczenia maszyn rolniczych;
 - 2) upływu okresu ubezpieczenia określonego w dokumencie ubezpieczenia;
 - 3) zbycia przedmiotu ubezpieczenia, o ile Towarzystwo nie wyraziło zgody na przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia;
 - 4) wypowiedzenia umowy w przypadkach określonych w ust. 2 i 3.
2. Jeżeli Towarzystwo ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność.
3. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
4. Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od jej zawarcia z zastrzeżeniem ust. 5. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej (ponosiło odpowiedzialność).
5. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia Umowy Towarzystwo nie poinformuje Ubezpieczającego, będącego konsumentem o prawie odstąpienia od Umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający dowiedział się o tym prawie.

Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

§ 13

1. Ubezpieczający jest zobowiązany podać do wiadomości Towarzystwa wszystkie znane sobie okoliczności, o które Towarzystwo pytało przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W przypadku zawarcia przez Towarzystwo umowy pomimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, zgodnie z ust. 1, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w ust. 1, Ubezpieczający obowiązany jest zawiadamiać o tych zmianach Towarzystwo niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
4. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1-3 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia postanowień ust. 1-3 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
5. W przypadku zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczający i Ubezpieczony jak również spadkobierca Ubezpieczonego, który w jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia, obowiązani są:
 - 1) użyć dostępnych im środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
 - 2) podjąć starania zmierzające do ustalenia osób odpowiedzialnych za szkodę i zabezpieczenia Towarzystwu możliwości dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę;
 - 3) niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 7 dni, zawiadomić Towarzystwo o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową (obowiązek ten nie ma zastosowania w stosunku do Ubezpieczonego, jeśli nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek);
 - 4) nie dokonywać zmian w uszkodzonej lub zniszczonej maszynie rolniczej i umożliwić Towarzystwu dokonanie jej oględzin;
 - 5) zawiadomić niezwłocznie policję, jednak nie później niż w ciągu 2 dni od momentu zaistnienia szkody lub otrzymania informacji o tych zdarzeniach w przypadku:
 - i. wypadku z ofiarami w ludziach,
 - ii. szkody powstałej w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że zostało popełnione przestępstwo, w szczególności przestępstwo drogowe lub zagrażające bezpieczeństwu uczestnikom ruchu na drodze,
 - iii. kradzieży z włamaniem lub rabunku ubezpieczonej maszyny rolniczej, jej części lub wyposażenia albo jej zaboru w celu krótkotrwałego użycia.
6. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków, o których mowa w ust. 5 pkt 1) niniejszego paragrafu Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
7. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa naruszył obowiązek, o którym mowa w ust. 5 pkt 3) niniejszego paragrafu Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności i skutków wypadku, przy czym skutki braku zawiadomienia nie następują jeżeli Towarzystwo w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

Obowiązki Towarzystwa w zakresie informowania o szkodzie

§ 14

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, Towarzystwo informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie

dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

2. Towarzystwo udostępnia osobom, o których mowa w ust. 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu, informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokości świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Towarzystwo udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez zakład ubezpieczeń. Informacje i dokumenty zakład ubezpieczeń ma obowiązek udostępniać osobom, o których mowa w ust. 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu, na ich żądanie, w postaci elektronicznej.

Składka ubezpieczeniowa

§ 15

1. Wysokość składki ubezpieczeniowej ustala się za cały czas, w którym Towarzystwo ponosi odpowiedzialność z umowy ubezpieczenia.
2. Wysokość składki oblicza się w stosunku do zadeklarowanej przez Ubezpieczającego wartości maszyn rolniczych będących przedmiotem ubezpieczenia.
3. Wysokość składki za ubezpieczenie ustala się zgodnie z obowiązującą w Towarzystwie w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia Taryfą ubezpieczenia i zależy ona od:
 - 1) sumy ubezpieczenia;
 - 2) położenia przedmiotu ubezpieczenia;
 - 3) sposobu opłaty składki (jednorazowo lub w ratach);
 - 4) przebiegu ubezpieczenia w poprzednich okresach ubezpieczenia;
 - 5) zakresu ubezpieczenia.
4. Zapłata składki następuje w formie gotówkowej przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, chyba że w umowie ubezpieczenia określono inaczej.
5. Składka może zostać opłacona jednorazowo lub w ratach. Terminy płatności i wysokość kolejnych rat określa się w dokumencie ubezpieczenia.
6. Wysokość składki oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
7. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej (rozwiązania umowy ubezpieczenia) przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
8. Składkę podlegającą zwrotowi ustala się za każdy dzień niewykorzystanego okresu ochrony ubezpieczeniowej.
9. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Wypłata odszkodowania

§ 16

1. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
2. Zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia.
3. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłacane jest w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności stało się możliwe, z zastrzeżeniem, że bezpieczną część świadczenia Towarzystwo wypłaca w terminie określonym w ust. 1 niniejszego paragrafu.

4. Jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Towarzystwo informuje o tym pisemnie, osobę zgłaszającą roszczenie oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie, wskazując na okoliczności oraz na podstawie prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia.

Roszczenia regresowe

§ 17

1. Z dniem zapłaty odszkodowania przez Towarzystwo roszczenie Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na Towarzystwo do wysokości zapłaconego odszkodowania.
2. Jeżeli Towarzystwo pokryło tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami Towarzystwa.
3. Nie przechodzą na Towarzystwo roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

Zbycie przedmiotu ubezpieczenia

§ 18

1. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia wyłącznie za zgodą Towarzystwa.
2. W razie przeniesienia praw, o których mowa w ust. 1, na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą Towarzystwa ułożyły inaczej. Pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
3. Jeżeli prawa, o których mowa w ust. 1, nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
4. Postanowień ust. 1-3 nie stosuje się przy przenoszeniu wierzytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie wypadku.

Zawiadomienia i oświadczenia

§ 19

1. Zawiadomienia i oświadczenia, jakie w związku z umową ubezpieczenia dokonywane są przez strony umowy ubezpieczenia, powinny być składane na wskazany w tej umowie adres zamieszkania lub siedziby.
2. Strony zobowiązane są do wzajemnego informowania się o zmianie swojego adresu lub siedziby.
3. Zawiadomienia i oświadczenia składane w związku z zawartą umową ubezpieczenia agentowi ubezpieczeniowemu działającemu w imieniu lub na rzecz Towarzystwa uznaje się za złożone Towarzystwu o ile zostały złożone na piśmie lub innym trwałym nośniku.

Reklamacje i spory

§ 20

1. Ubezpieczający, Ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia ma prawo do złożenia reklamacji zawierającej zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Towarzystwo, w tym również w przedmiocie ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa, zasadności zgłoszonych roszczeń lub wysokości świadczenia.
2. Reklamacja może być złożona w każdej jednostce Towarzystwa obsługującej osobę wskazane w ust. 1.
3. Reklamacja może być złożona:
 - 1) w formie pisemnej – osobiście, w jednostce Towarzystwa obsługującej osobę wskazane w ust. 1, albo przesyłką pocztową

w rozumieniu art. 3 pkt 21) ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe;

- 2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce, o której mowa w pkt 1);
 - 3) z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej na adres poczta@ubezpieczeniapocztowe.pl.
4. Towarzystwo udziela odpowiedzi na reklamację w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji. Na wniosek składającego reklamację, Towarzystwo może dostarczyć odpowiedź pocztą elektroniczną.
 5. Towarzystwo udziela odpowiedzi na reklamację bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
 6. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 5, Towarzystwo w informacji przekazywanej składającemu reklamację:
 - 1) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 2) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
 7. Spory pomiędzy osobami wskazanymi w ust. 1 a Towarzystwem mogą być również rozpatrywane w drodze postępowania przed Rzecznikiem Finansowym (adres strony internetowej www.rf.gov.pl). – na zasadach określonych w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym.
 8. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia albo dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
 9. Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Postanowienia końcowe

§ 21

1. Umowy zawierane na podstawie niniejszych OWU podlegają prawu polskiemu. W zakresie nieuregulowanym w niniejszych OWU zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne właściwe przepisy prawa. Niniejsze OWU zostały zatwierdzone Uchwałą nr 05 Zarządu Poczтового Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych z dnia 04.01.2017 r. i mają zastosowanie do umów zawartych od dnia 10.01.2017 r.